

Zásady Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 12.11.1965, sp. zn. Prz 51/65, ECLI:CZ:NS:1965:PRZ.51.1965.1

Číslo: 70/1965

Právní věta: K výkladu ustanovení § 143 a násl. o. z. (bezpodílové spoluvlastnictví manželů)

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 12.11.1965

Spisová značka: Prz 51/65

Číslo rozhodnutí: 70

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Zásady

Hesla: Bezpodílové spoluvlastnictví manželů

Předpisy: 40/1964 Sb. § 143

§ 144

§ 145

§ 146

§ 147

§ 148

§ 149

§ 150

§ 151

Druh:

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 70/1965 sb. rozh.

K výkladu ustanovení § 143 a násl. o. z. (bezpodílové spoluvlastnictví manželů) - hlavní zásady:

(Projednáno presidiem Nejvyššího soudu 12. listopadu 1965, [Prz 51/65.](#))

Občanský zákoník (zák. č. 40/1964 Sb.) jako jeden z řady občanskoprávních kodexů, které nabyly účinnosti dnem 1. dubna 1964, upravil některé důležité společenské vztahy, zejména majetkové vztahu mezi občany a organizacemi, jakož o mezi občany navzájem tak, aby to odpovídalo dosaženému stupni vývoje naší společnosti a změnám, ke kterým v její politické a ekonomické úrovni v uplynulých letech došlo.

V novém občanskoprávním zákoníku jsou upraveny též některé vztahy mezi manžely, které mají

majetkový charakter, jako např. vztahy vyplývající z práva společného užívání bytu a pozemku, dědické právo manželů a zejména pak vztahy, vyplývající z majetkového společenství, které mezi manžely za trvání manželství vzniká.

Proti předchozí úpravě, obsažené v ustanoveních zákona č. 265/1949 Sb. o právu rodinném, podle níž byl společný majetek manželů považován za tak zv. zákonné majetkové společenství, dochází v novém občanském zákoníku ke změně potud, že majetkové společenství manželů je konstruováno jako další forma spoluvlastnictví, a to bezpodílového; odlišnost dvou forem spoluvlastnického vztahu - podílového a bezpodílového - je dána především podmínkami vzniku, časovým trváním, předmětem a subjekty tohoto vztahu.

Pro úpravu majetkového společenství manželů byla tedy zvolena forma spoluvlastnictví, a to spoluvlastnictví bezpodílového jako institutu, který svou podstatu vyjadřuje charakter majetkoprávních vztahů mezi manžely, plynoucích z rovného postavení manželů i po stránce hospodářské.

I.

Předmětem bezpodílového spoluvlastnictví manželů je podle § 143 o. z. „vše, co může být předmětem osobního vlastnictví a co bylo nabyto některým z manželů za trvání manželství, s výjimkou věcí získaných dědictvím darem, jakož i věcí, které podle své povahy slouží osobní potřebě nebo výkonu povolání jen jednoho z manželů“.

Z režimu bezpodílového spoluvlastnictví jsou tedy vyloučeny některé věci vzhledem k právnímu důvodu jejich nabytí (dědictví, dar), i když by jinak mohly být předmětem bezpodílového spoluvlastnictví manželů.

Dále jsou vyloučeny věci, které povahou a užíváním slouží osobní potřebě nebo výkonu povolání jen jednoho z manželů. Prvním kritériem je povaha věci. Ta však sama o sobě k vyloučení věci z bezpodílového spoluvlastnictví manželů nestačí. Dalším požadavkem je, aby věc podle své povahy osobní potřebě nebo výkonu povolání jednoho z manželů skutečně sloužila, přičemž nestačí, že by tomuto účelu mohla sloužit. Když bude např. koupena za trvání manželství věc nikoliv za tím účelem, aby byla jedním z manželů skutečně užívána, nestává se tato věc samostatným vlastnictvím tohoto manžela.

K samostatnému majetku kromě věcí, které ustanovení § 143 o. z. vyjímá z bezpodílového spoluvlastnictví manželů, patří i další majetek, jehož vlastníkem před uzavřením manželství byl jeden z manželů.

Smlouvy uzavřené podle § 29 zák. č. 265/1949 Sb. o právu rodinném a možnost uzavírání smluv tohoto obsahu po 1. dubnu 1964.

Podle ustanovení § 29 odst. 1 zák. č. 265/1949 Sb. mohli se manželé dohodnout, že rozsah jmění jim společného bude jiný, než jaký je při zákonném majetkovém společenství, že správa společného majetku bude upravena jinak, než stanovil zákon, a konečně mohli manželé zákonné majetkové společenství vyhradit až ke dni zániku manželství. Uvedené dohody mezi manžely vyžadovaly podle § 29 odst. 2 zákona č. 265/1949 Sb. ke své platnosti soudního a od 1. ledna 1955 notářského zápisu (§ 6 odst. 2 písm. a) zák. č. 52/1954 Sb.). Účinky vůči třetím osobám měli ovšem takové dohody jen tehdy, jestliže jim byly známy. Ustanovení § 29 zák. č. 265/1949 Sb. dalo takto manželům možnost modifikovat majetkové společenství nejen co do rozsahu, ale i pokud jde o způsob provádění správy takového majetku a také určit dobu vzniku zákonného majetkového společenství.

Ustanovení obdobného obsahu však nový občanský zákoník nepřevzal. Neobsahuje také ani žádné

jiné ustanovení, které by připouštělo majetkových vztahů mezi manžely odlišnou od kogentní úpravy § 143 a násl. o. z. Není také ani zvláštního předpisu, který by takovou výjimku z obecného úpravy připouštěl a upravil podmínky a formu této výjimky.

Je proto nutno vyslovit závěr, že při nedostatku úpravy výjimek z ustanovení § 143 o. z. o vzniku a rozsahu bezpodílového spoluvlastnictví manželů a o jeho správě není přípustné, aby manželé za účinnosti nového občanského zákoníku platně uzavírali dohody, kterými by modifikovali vznik, rozsah a správu bezpodílového spoluvlastnictví.

Logickým důsledkem jednotné úpravy majetkových vztahů mezi manžely podle § 143 o. z. se zřetelem na ust. § 500 odst. 1 o. z. je dále, že právní účinnost smluv uzavřených podle § 29 odst. 1 zákona č. 265/1949 Sb. o právu rodinném zaniká dnem 1. dubna 1964.

Výklad ustanovení § 500 odst. 1 o. z.

Nový institut bezpodílové spoluvlastnictví manželů si vyžádal jemu odpovídající úpravu majetkových společenství manželů vzniklých podle dřívějších právních předpisů. Stalo se tak ustanovením § 500 odst. 1 o. z., podle něhož „majetková společenství mezi manžely vzniklá podle dřívějších předpisů zanikají dnem 1. dubna 1964. Tímto dnem vznikne bezpodílové spoluvlastnictví manželů ke všemu, co podle tohoto zákona do jejich bezpodílového spoluvlastnictví patří“.

Vychází-li se ze vzájemné souvislosti obou vět § 500 odst. 1 o. z. a z důvodové zprávy, která uvádí, že majetkovým společenstvím vzniklým podle dřívějších předpisů, je nutno rozumět zákonné majetkové společenství podle § 22 a násl. zák. č. 265/1949 Sb. o právu rodinném a majetkové společenství ve formě tzv. koakvizice, je odůvodněn závěr, že všechna majetková společenství vzniklá podle dřívějších předpisů dnem 1. dubna 1964 zanikají a pouze věci z těchto majetkových společenství, pokud mohou být předmětem bezpodílového spoluvlastnictví manželů, jsou takovými předměty od 1. dubna 1959. Samostatný majetek manželů tím není dotčen.

Pro tento závěr svědčí také systematické zařazení obou vět ustanovení § 500 odst. 1 o. z. do organické souvislosti jednoho odstavce, v němž druhá věta je jen organickým pokračováním věty první a nemá samostatnou funkci. Také pojetí bezpodílového spoluvlastnictví manželů podle § 143 o. z., které neobsahuje původní variantu neomezeného majetkového společenství manželů, je v souladu s tímto názorem.

Není proto možno souhlasit s názorem opírajícím se o znění izolované druhé věty § 500 odst. 1 o. z., že do bezpodílového spoluvlastnictví manželů patří všechny věci nabyté za trvání manželství některým z manželů, a to i před 1. lednem 1950, resp. před 1. dubnem 1964, i když nebyly předmětem zákonného majetkového společenství, pokud podle své povahy mohou být předmětem bezpodílového spoluvlastnictví manželů.

K výkladu ustanovení § 147 o. z.

Při výkladu ustanovení § 147 o. z., podle něhož „pohledávka věřitele jen jednoho z manželů, která vznikla za trvání manželství, může být při výkonu rozhodnutí uspokojena i z majetku patřícího do bezpodílového spoluvlastnictví manželů“, vznikla pochybnost, zda výkon rozhodnutí na jmění náležející do bezpodílového spoluvlastnictví manželů je možný na základě pravomocného rozhodnutí vyslovenému jen proti jednomu z manželů, či zda je kromě něho nutné ještě zvláštní rozhodnutí o povinnosti manžela druhého. Není třeba zvláštního rozhodnutí proti druhému manželu, neboť jeho obsahem by nebylo nic jiného než zjištění, že podle § 147 o. z. je druhý manžel povinen trpět uspokojení věřitelovy pohledávky vzniklé za trvání manželství z bezpodílového spoluvlastnictví manželů. Zjišťovalo by se tedy jen to, co vyplývá ze samého znění zákona. Že není takového

zvláštního rozhodnutí třeba, vyplývá i z ustanovení § 255 odst. 2 o. s. ř., podle něhož, „jsou-li nařízeným výkonem rozhodnutí postiženy věci v bezpodílovém spoluvlastnictví manželů, je účastníkem řízení, pokud jde o tyto věci, i manžel povinného“.

II.

Smír v řízení o zrušení bezpodílového spoluvlastnictví manželů podle § 148 odst. 2 o. z.

V průběhu soudního řízení tam, kde je to na místě, vyvíjejí soudy úsilí o smírné řešení projednávané záležitosti. Proto také ustanovení § 99 odst. 1 o. s. ř. výslovně stanoví, že účastníci mohou řízení soudním smírem, připouští-li to povaha věci. Jde nyní o to, zda soudy jsou povinny působit též k tomu, aby i řízení o zrušení bezpodílového spoluvlastnictví manželů bylo skončeno soudním smírem, případně zda mohou soudy účastníky v jejich přání, takto ukončit uvedené řízení, podporovat.

Z výslovného znění ustanovení § 148 odst. 2 o. z., zejména při srovnání s ustanovením § 149 o. z. vyplývá, že posouzení zda jsou dány závažné důvody pro další trvání bezpodílového spoluvlastnictví, přísluší pouze soudu a že ingerence účastníků je možná jen v rámci soudního řízení přednášením skutečností, které mohou být důvodem pro zrušení bezpodílového spoluvlastnictví.

Jestliže nelze připustit, aby v průběhu řízení o zrušení bezpodílového spoluvlastnictví byl účastníky uzavřen smír podle § 99 o. s. ř., platí totéž o smíru, který by účastníci chtěli uzavřít v řízení podle § 67 a násl. o. s. ř.

Spojení návrhu o zrušení s návrhem na vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů.

Nelze přirozeně zabránit tomu, aby účastník spojil uvedené dva návrhy v návrh jeden. Soud však je povinen v takovém případě se zřetelem k ustanovení § 112 odst. 2 o. s. ř. zkoumat, nejen zda se oba návrhy ke spojení hodí, ale zda vůbec lze o těchto návrzích jednat a rozhodovat. Důvody vhodnosti pak musí být zkoumány i v případech, kdy by soud sám uvažoval o spojení obou návrhů (§ 112 odst. 1 o. s. ř.).

Dosavadní praxe za účinnosti dřívějších předpisů se spíše klonila k názoru, že lze oba druhy řízení spojit k společnému projednání (viz Komentář občanskému soudnímu řádu, díl II, str. 62); vydat rozhodnutí o rozdělení zákonného majetkového společenství bylo však stejně možné až po právní moci usnesení vyslovujícího jeho zrušení.

Z hlediska nové úpravy se však jeví tato otázka v jiném světle. Občanský zákoník klade v ustanovení § 149, pokud jde o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví, na prvé místo, dohodu účastníků a teprve nepodaří-li se vypořádání tímto způsobem, provede je na návrh některého z manželů soud (§ 149 odst. 3 o. z.). Uváží-li se dále, že ustanovení § 148 odst. 2 o. z. zakládá povinnost rozhodnout při splnění podmínek o zrušení bezpodílového spoluvlastnictví pouze soudu, a že tedy zákon nepřipouští, jak již bylo uvedeno, zrušení bezpodílového spoluvlastnictví dohodou účastníků, a dále, že ustanovení § 149 odst. 1 o. z. výslovně upravuje možnost provést vypořádání teprve po zániku bezpodílového spoluvlastnictví (viz. slova: „Zanikne-li bezpodílového spoluvlastnictví ...“, pak se jeví jako správný, občanskému zákoníku a rovněž účelu vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví odpovídající názor, že spojení řízení o zrušení s řízením o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů není možné.

Shodně s tímto názorem postupoval okresní soud v Banské Bystrici, u něhož byl pod sp. zn. 13 C 216/64 podán návrh na jeho vypořádání za trvání manželství. Soud vyhověl návrhu jen pokud bylo žádáno zrušení, zatím co návrh na vypořádání zamítl s tím, že o takovém návrhu lze jednat před soudem až po právní moci rozhodnutí o zrušení za předpokladu, že nedojde mezi účastníky k dohodě ve smyslu § 149 odst. 2 o. z. Důsledně bude však nutno postupovat tak, že návrh na vypořádání, s

nímž účastník spojil i návrh na zrušení bezpodílového spoluvlastnictví, bude na místě jako předčasný ihned po jeho podání zamítnut, pokud by účastník po poučení daném mu soudem nevzal uvedený návrh zpět.

Návrh na vypořádání tedy předpokládá jednak předcházející právoplatné zrušení bezpodílového spoluvlastnictví, jednak skutečnost, že mezi manžely nebo bývalými manžely nedošlo mimosoudně k dohodě o vypořádání. Spojení řízení o zrušení a řízení o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví je nepřijatelné, neboť by to bylo v rozporu s výslovným zněním citovaných ustanovení občanského zákoníka. Nejsou ani dány důvody vhodnosti, které procesní ustanovení předpokládají.

Obnova bezpodílového spoluvlastnictví zaniklého za trvání manželství.

Ustanovení § 151 o. z. stanoví, že bezpodílového spoluvlastnictví manželů, které za trvání manželství zaniklo, může být obnoveno jen rozhodnutím soudu vydaným na návrh jednoho z manželů. Toto ustanovení hovoří výslovně o zániku, čímž je míněn jak zánik, který nastává ze zákona (při rozhodnutí o propadnutí jmění a nařízení likvidace majetku), tak i zrušení soudním rozhodnutím. Důvodová zpráva k ustanovení § 151 o. z. výslovně uvádí, že „v případě zániku i zrušení je k obnově bezpodílového spoluvlastnictví třeba soudního rozhodnutí a že do té doby jsou majetky obou manželů oddělené“.

Třebaže se jeví být situace u zániku bezpodílového spoluvlastnictví ze zákona odlišnou od situace, kdy zaniklo soudním výrokem, přece jen je nutno trvat důsledně na tom, že k obnově bezpodílového spoluvlastnictví může dojít ve všech případech jen soudním rozhodnutím vydaným na návrh manžela. To znamená, bude-li se chtít některý z manželů domáhat toho, aby i přes výrok trestního soudu, případně soudu příslušného pro výrok rozhodnutí, dále nabýval majetek do bezpodílového spoluvlastnictví, bude se muset obrátit na soud s návrhem na obnovu bezpodílového spoluvlastnictví ve smyslu § 151 o. z.

III.

Přípustnost dohod o částečném vypořádání mezi manžely.

Občanský zákoník dává při vypořádání ohledně majetku v bezpodílového spoluvlastnictví přednost dohodě mezi účastníky (§ 149 odst. 2) a teprve když k takové dohodě nedojde, je povinností soudu k návrhu jednoho z manželů o vypořádání rozhodnout (§ 149 odst. 3 o. z.). Posléze zmíněné ustanovení předpokládá ovšem dohodu ohledně veškerého majetku spadajícího do bezpodílového spoluvlastnictví manželů, nikoli jen dohodu částečnou. Jinak by vlastně nedošlo k vypořádání, jak to uvedené zákonné ustanovení předpokládá.

Nelze tedy považovat za správné rozhodnutí okresního soudu v Šumperku, vydané pod sp. zn. 8 C 176/64, kterým byl schválen smír mezi bývalými manžely, jímž se účastníci sice dohodli na vypořádání ohledně bytového zařízení a svršků, avšak ohledně rodinného domku, který též patřil do bezpodílového spoluvlastnictví, prohlásili, že se o smír pokusí mimosoudně a teprve, kdyby se nedohodli, že uplatní vypořádání této části majetku novým návrhem.

Správné a úplné zjištění veškerého majetku spadajícího do bezpodílového spoluvlastnictví předpokládá, že účastníci ve smyslu § 101 odst. 1 o. s. ř. označí soudu úplně a pravdivě věci patřící do jejich majetkového společenství a že i soud sám dbá o to, aby rozsah bezpodílového spoluvlastnictví byl zjištěn co nejúplněji (§ 120 odst. 1 o. s. ř.), přičemž k tvrzení účastníků, že vědomě nezahrnují do vypořádání část majetku, o němž se dohodli, nemůže přihlížet tak, že by jej ze společného majetku účastníků vypustil. Kdyby totiž byla připuštěna mimosoudní dohoda o části bezpodílového spoluvlastnictví, vylučovalo by to soud z možnosti komplexně uspořádat majetkové

vztahy mezi manžely se zřetelem ke všem hlediskům obsaženým v ustanovení § 150 o. z.

Není proto přípustné podat návrh na vypořádání jen ohledně části bezpodílového spoluvlastnictví s tím, že ohledně zbylé části se účastníci dohodli, případně dohodnou mimosoudně.

Přípustnost dohod o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví uzavíraných před zánikem bezpodílového spoluvlastnictví.

V souvislosti s otázkou dílčích dohod se jeví v soudní praxi jako aktuální otázka dohod uzavíraných manžely ještě před zánikem bezpodílového spoluvlastnictví, zejména před rozvodem manželství.

Uvedenou otázku řešil již Nejvyšší soud za platnosti zák. č. 265/1949 Sb. v rozhodnutí vydaném pod 3 Cz 29/63, v němž vyslovil právní názor, že dohodu o rozdělení společného majetku mohou manželé uzavřít až po zániku majetkového společenství, když před jeho zánikem ještě neznají přesný rozsah společného jmění. Toto rozhodnutí vyvolalo diskusi v řadách advokátů, z nichž někteří poukazovali na to, že zmíněné rozhodnutí rušivě zasáhlo do jejich běžné praxe při likvidování případných sporů ze společného majetku manželů.

Nový občanský zákoník potvrdil, že stanovisko Nejvyššího soudu, vyslovené v uvedeném rozhodnutí, je životné a že odpovídá i smyslu a cílům nové úpravy bezpodílového spoluvlastnictví manželů. Jestliže manželé uzavírají v průběhu rozvodového řízení ještě za trvání manželství a za trvání bezpodílového spoluvlastnictví dohodu o rozdělení společného majetku, byť pod podmínkou, že dohoda se stane účinnou teprve, dojde-li k rozvodu jejich manželství, uzavírají dohodu o majetku, který v době jejího uzavření tvoří jejich společný majetek. Neznají však a ani nemohou znát, co bude tvořit jejich společný majetek ke dni právní moci rozhodnutí o rozvodu manželství a zániku bezpodílového spoluvlastnictví. Již ty hodnoty, které ve formě úspor uloží, nebo ty předměty domácí potřeby, které pořídí v nejbližších dnech následujících po uzavření takové dohody ze svého výdělků kterýkoliv z manželů, spadají zcela nepochybně do jejich společného majetku; naproti tomu jiné majetkové hodnoty, s nimiž manželé v dohodě počítali, ze společného majetku vystupují spotřebaváním, poškozením apod. Rozsah bezpodílového spoluvlastnictví se tedy mění tím více, čím je delší časové období mezi uzavřením dohody a zániku bezpodílového spoluvlastnictví. Uzavírání dohod o rozdělení společného majetku za trvání bezpodílového spoluvlastnictví pod podmínkou, že dojde k rozvodu, vedlo by účastníky k přesvědčení, že rozdělení společného majetku je dohodou vyřešeno bez zřetele na dále trvající majetkové společenství a že předmětem vypořádání je ten majetek, který jim byl společný v době uzavírání dohody. Takový stav by byl ovšem v rozporu se zákonem, neboť k vypořádání ohledně společného majetku za trvání manželství může podle občanského zákoníku dojít (nepřihlížíme-li k zániku bezpodílového spoluvlastnictví ze zákona) je tehdy, zruší-li soud ze závažných důvodů na návrh některého z manželů bezpodílové spoluvlastnictví (§ 148 odst. 2 o. z.), nehledě k tomu, že i ze znění ustanovení § 149 odst. 1 o. z. jasně plyne, že vypořádání se provede, až bezpodílové spoluvlastnictví zanikne.

Nebylo by ostatně v souladu s politickým významem instituce bezpodílového spoluvlastnictví, jež má posilovat trvání manželství, aby v době, kdy ještě není o zrušení manželství rozhodnuto, byly již uzavírány zmíněné dohody. Taková ujednání provedená v době vystupňovaných manželských neshod by mohla být kromě toho využívána k tomu, aby za cenu výhod poskytnutých při majetkovém rozdělení byl získán souhlas druhého manžela k rozvodu, nebo dokonce i k jednáním spekulativního rázu.

Konečně je nutno poukázat na to, že občanský zákoník v ustanovení § 149 odst. 2 počítá s tím, že manželé se především mimosoudně dohodnou na vypořádání. Nic tedy nebrání tomu, naopak zákon to preferuje, aby před tím, než je podán návrh podle § 149 odst. 3 o. z., bylo oběma účastníky vyvinuto zvýšené úsilí odstranění případného sporu z bezpodílového spoluvlastnictví formou dohody

v době, kdy je znám rozsah bezpodílového spoluvlastnictví a kdy je též znám výsledek rozvodového řízení z hlediska úpravy nezletilých dětí, které má ve smyslu § 150 o. z. též určitý vliv na vypořádání společného majetku.

Hlediska ustanovení § 150 o. z. pro vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví.

Hlediska daná v ustanovení v § 150 o. z. pro vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví platí jak pro řízení před soudem, tak i pro mimosoudní jednání mezi manžely (§ 149 odst. 1, 2 o. z.). Vycházejí správně ze zásady obsažené v první větě § 150 cit. zák., že pro účely vypořádání jsou podíly obou manželů stejné, pokud ovšem nejsou zjištěny podmínky pro odchýlné stanovení podílu.

Praxe soudů se uvedenými hledisky vcelku řídí. Posuzování výše podílu manžela podle toho, jak se zasloužil o nabytí a zachování majetku získaného za trvání manželství, nepůsobí soudům zvláštní obtíží. Uvedené okolnosti jsou uplatňovány v řízení výjimečně, a to zpravidla jen v těch případech, když jeden z manželů za trvání manželství buď vůbec nepracoval, zejména když se vyhýbal poctivé práci, počínal si neodpovědně k rodině, nestaral se o její potřeby, způsobil škodu, která musela být za trvání manželství uhražována a druhý manžel na jejím způsobení neměl žádnou vinu, nebo konečně, když i z jiných důvodů bylo zjištěno, že manžel se o nabytí společných věcí nezasloužil, nebo zasloužil jen v míře podstatně menší.

Při výkladu ustanovení § 150 o. z. vznikají však pochybnosti v otázce, jak má soud při vypořádání společného majetku přihlédnout k potřebám nezletilých dětí. Potřeby nezletilých dětí jsou totiž skutečností, ke které je soud povinen při vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů přihlédnout, a která může ovlivnit v konkrétním případě zásadu rovnosti podílů obou manželů. Soud je ovšem povinen přihlédnout i k dalším hlediskům ustanovení § 150 o. z., uvedeným, pokud mohou mít podle okolností konkrétního případu na stanovení podílů manželů vliv. Z toho, že zákon tato hlediska, na něž má soud při vypořádání zřetel, uvádí pojem „především“, vyplývá, že jde o hlediska jen příkladmo uvedená a není proto vyloučeno, aby byl vzat zřetel i k jiným okolnostem. Zákon ponechává manželům při vypořádání mimosoudní dohodou a soudům při rozhodování o vypořádání možnost vzít zřetel na všechny okolnosti případu, jež z hlediska vypořádání jejich společného majetku v bezpodílovém spoluvlastnictví mohou být důležité (např. nemoc jednoho z manželů), a jež všechny obecnou formulací nelze postihnout.

Již z toho, že soud bude obvykle přihlížet k více hlediskům, jež mohou mít na určení podílů manželů vliv, vyplývá, že závěr soudu – i při dodržení zřetele k potřebám nezletilých dětí při přidělení věcí, jež slouží potřebám dětí, manželu, do jehož výchovy jsou svěřeny, v rámci jeho podílu – nemusí vždy vyústit i ve zvýšení podílu tohoto manžela.

Při úvaze, zda bude na místě zvýšit podíl manžela z uvedeného důvodu, je třeba vždy přihlédnout k povaze, určení a upotřebitelnosti těchto věcí a to i z hlediska jejich trvanlivosti. Je totiž třeba odlišovat věci, jež mohou sloužit jen potřebě dětí a jejich živnost je krátká, takže jich manžel nemůže dále sám užívat, (např. dětský kočárek, postýlka apod.), od věcí, jež mohou sloužit i potřebě jiných osob než dítěte, jež jsou trvalejší hodnoty a znamenají rozšíření majetku manžela i pro dobu, kdy dítě odroste (např. pianino, zařízení pokoje apod.).

Lze tedy k uvedené problematice vyslovit závěr, že zřetel na potřeby nezletilých dětí je třeba posoudit podle povahy každého konkrétního případu v jeho vzájemných souvislostech, podle povahy, určení a životnosti věcí, které se mají vypořádat, zejména pak i se zřetelem k tomu, zda konkrétní věc může být užívána i jinými osobami, případně zda bude a po jak dlouhou dobu užívána dětmi. Zjištění soudu tímto směrem se nesoucí se pak projeví ve výroku rozhodnutí, jímž bude majetek, spadající do bezpodílového spoluvlastnictví manželů vypořádán rovným dílem či jinak.